

Metode de formare a capacității de autoevaluare la elevi

O modalitate de evaluare cu largi valențe formative o constituie autoevaluarea elevilor. Autoevaluarea poate să pornească de la autoaprecierea verbală și autonotarea supravegheată eventual de învățător. Implicarea elevilor în aprecierea propriilor rezultate are un efect benefic în activitatea școlară:

- a) profesorul primește confirmarea aprecierilor sale în opinia elevilor;
- b) îi ajută pe elevi să aprecieze rezultatele obținute și să înțeleagă eforturile necesare pentru atingerea obiectivelor stabilite;
- c) cultivă motivația învățării, atitudinea pozitivă, responsabilă față de propria activitate.

Calitatea evaluării realizată de profesor se percutază direct asupra capacității de autoevaluare a elevului. Profesorii au diverse căi de formare și de educare a spiritului de autoevaluare la elevi, și anume:

- autocorectarea sau corectarea reciprocă – elevul e solicitat să-și depisteze propriile erori, sau pe cele ale colegilor. Depistarea acestor erori, chiar dacă nu sunt sancționate prin note, constituie un prim pas în conștientizarea competențelor în mod independent;
- autonotarea controlată – în cadrul unei verificări, elevul este solicitat să-și acorde o notă. Profesorul trebuie să argumenteze dacă nota este corectă;
- notarea reciprocă – elevii își vor nota colegii, prin reciprocitate, fie la lucrările scrise, fie la răspunsurile orale;
- metoda aprecierii obiective a personalității – constă în antrenarea întregului colectiv al clasei în vederea evidențierii rezultatelor obținute de aceștia, prin confruntarea a cât mai multor informații și aprecieri, în vederea formării unor reprezentări cât mai complete despre posibilitățile fiecărui elev în parte și ale tuturor la un loc.

Formarea la elevi a capacității de autoevaluare pe baza raportării rezultatelor obținute la obiectivele lecțiilor și la criteriile de apreciere este extrem de necesară. Ca metode și tehnici de autoevaluare se pot folosi: instruirea programată care oferă posibilitatea confruntării imediate a răspunsurilor, testele de cunoștințe și deprinderi aplicate după lecții și capitole, autonotarea, autocorectarea, notarea reciprocă, corectarea reciprocă și metoda aprecierii obiective a personalității (antrenarea întregului colectiv al clasei în vederea formării unor reprezentări cât mai complete despre posibilitățile fiecărui elev în parte și ale tuturor la un loc).

În urmă cu trei ani am participat la un proiect european, prilej cu care am avut șansa de a vizita școlile partenerilor noștri din Italia, Lituania și Bulgaria. Schimbul de experiență a fost extrem de benefic din mai multe puncte de vedere, așadar, printre altele, am putut observa amenajarea de clasă. Într-una din săli, mi-a atras atenția un panou cu buline de diverse culori, postate în

numelui fiecărui copil. M-am interesat și am aflat că astfel elevii își țineau evidența lecturilor suplimentare săptămânale. A fost momentul în care mi-a venit ideea să adaptez un astfel de tabel pentru ca elevii mei să-și autoevalueze săptămânal efectuarea temelor și comportamentul.

Așadar am creat un astfel de panou intitulat "Autoevaluare săptămânală", iar rezultatele nu au întârziat să apară. Tabelul se prezintă astfel:

Nr. Crt	Numele și prenumele elevilor	Teme Disciplină	Săpt.1	Săpt.2	Săpt.3	Săpt.4	Săpt.5	Săpt.6	Săpt.7	Săpt.8
1		T	○							
		D	○							
2		T	I ○							
		D	II ○							
3		T	III ○							
		D	III ○							

Legendă: T= autoevaluare teme

D= autoevaluare disciplină

○ (bulină roșie)= toate temele efectuate/ nicio abatere disciplinară

○ (bulină galbenă)= 1-2 teme neefectuate/ 1-2 abateri disciplinare

○ (bulină neagră)= mai mult de 2 teme neefectuate/ mai mult de 2 abateri disciplinare

După preferință, culorile pot fi schimbate/ înlocuite cu cele ale semaforului, astfel:

-verde= FB

-galben=B (atenție!)

-roșu= I (interzis!)

Pentru fiecare temă neefectuată sau incompletă și pentru fiecare abatere disciplinară elevii își trec în tabel (din proprie inițiativă sau la atenționarea colegilor) câte o liniuță. La sfârșitul săptămânii se trec bulinele colorate în funcție de numărul de linii acumulate.

Panoul este așezat la loc vizibil, pe un flipchart, astfel încât să fie accesibil completării lui de către fiecare elev. La începutul fiecărei ședințe sau consultații cu părinții, aceștia studiază întâi tabelul, apoi, dacă solicită, li se oferă amănunte/ lămuriri. Așadar utilizarea la clasă a unui astfel de panou este foarte eficientă, atât pentru elevi, profesor dar și pentru părinți.

La început, elevii au primit provocarea sub formă de joacă, dar după primele 2-3 săptămâni au devenit mai responsabili și mai ambițioși, bulinele negre răbindu-se evident, iar cele roșii înmulțindu-se.

Elevul are nevoie să se autocunoască, fapt cu multiple implicații în plan motivațional. El trebuie să aibă un program propriu de învățare, să-și autoaprecieze și să-și pună în valoare propriile atitudini. Sarcina cadrului didactic este de a pregăti elevii pentru autoevaluare, de a-i face să înțeleagă criteriile după care își apreciază propria activitate. Informațiile obținute în urma autoevaluării pot fi folosite pentru a le compara cu cele ale colegilor, pentru a le prezenta periodic părinților și pentru a-și completa portofoliul personal.

Prof. învățământ. primar Alexandra IORDĂCHIȚĂ
Liceul Teoretic "Ion Creangă" Tulcea